

102.

589

1739, 29.

LECTORI BENEVOLO

S. P. D.

D. IOHANNES FLORENS
RIVINVS

COD. P. P.

LECTORI BENEVOLO

S. P. D.

D. IOHANNES FLORENS

RIVINVS

COD. P. P.

Collegium aut vnīuersitas, licet per se nomen iuris sit, neque animum nec intellectum habere censeatur, tamen, quatenus hominibus ratione praeditis, qui consensu et consilio carere non possunt, constituitur, qui corpus mysticum repraesentant, non secus ac fictum corpus, ita et animam, multitudine animata collectam et constitutam ei tribuit iurisprudentia, quo respectu personae vice fungitur *L. 22. §. de fideiuss.* hinc et propriam scientiam aut ignorantiam iureiurando asserit, profiteatur, aut declinat. At circa modum praestandi, et a quonam iuramenta nomine vnīuersitatis in ipsius quasi animam praestari debeant, fluctuant Doctores. conf. diff. inaug. SCHLEGELII me Praefide MDCC XXXI. de iuramento vnīuersit. ventilata. Inter alia, hoccirca in *Emend. et Rec. Ord. Pr. Sax. Tit. XIX. §. 5.* aduersae parti potestas et ius denominandi tres quatuorue personas e gremio vnīuersitatis, vel etiam inter eas syndicum aut poligraphum, licet membrum collegii non sit, conceditur. Non paucis dispositio illa adeo generalis visa est, ut potestatem eligendi iuratos, sine discrimine iuramentorum, an sint delata, relata, legalia vel calumniae indistincte aduersae parti indulgeant. Nec diffitemur, plusquam vice simplici, praesertim vbi alter adqueiuit in voluntate aduersarii, ita pronunciatum fuisse. At enim vero, vti nobis omnis interpretandi licentia, circa hanc legem publicam interdicta, ita iniquum videtur, litera verborum dispositiuorum neglecta, extensionem quandam proprio ausu admittere. Scilicet disponit allegatus locus, prout verba indigitant, vnice de eo casu, si vnīuersitati vel collegio delatum iuramentum incumbit, quo solo, deferenti ibidem permittitur, nominare quos

rubric

IV

ex pluribus velit admittere, per verba: Wenn ihnen der
 Gyd deferiret wird, et: den deferenten auch freyſtellen ſoll.
 Quotiescunque igitur relatio iuramenti facta, vel a iu-
 dice legale purgatorium aut ſuppletorium iniungitur,
 vel de calumnia iurandum, electio parti aduerſae non
 concedenda, potius ipſa vniuerſitas ſiſtere poterit eos,
 qui optima rei, intuitu cuius ſacramenti religione opus
 habet, notitia gaudent; hisque caſibus obſeruanda ve-
 niunt ea, quae alias iuris vel patrii vel communis eſſe
 ſolent, nimirum: nulla ſpeciali lege ſancitum, aduerſa-
 rium eligere poſſe iuratos, potius libero vniuerſita-
 tis arbitrio relinquitur, quos ipſa ad actum iurandi ido-
 neos exiſtimet, in primis per eos iurabit per quos res
 vniuerſitatis geruntur *L. 97. 7. de condit. et dem.* Neque
 extat legis diſpoſitio, qua conſtitutum deprehendatur,
 vt ciuitas, vel alia communione coniuncti, per certas
 perſonas iurent, ſed quae libertas per procuratorem
 quem quisque elegerit iurandi aliis relicta litigantibus
 indiuiduis, quo iure, ſine lege vniuerſitatibus adimi queat,
 non apparet *DAV. MEV. Part. III. dec. 54. num. 21.* Cum-
 que nominati et praefentati in animam reliquorum et ſic
 periculo omnium e corpore collegii iurent, res eius pro-
 pria erit, quibus potiffimum iuramenti praefationem
 committere velit, quippe maxime probabile, quod vni-
 verſitas optime gnara ſit perſonarum, quae iuramen-
 tum ſalua conſcientia praefare queant *CARPZOV. P. I.
 C. XIII. def. 4.* Quod nec a iure Saxonico electorali
 alienum, quo ſaltem *Conſt. 13. P. I.* neceſſitas iurandi iis,
 qui negotium litigioſum optime cognitum habent, im-
 poſita. Imo, ſi noua ſanctio reuiſae ordinationis defi-
 ceret, excluderemus in regula vi huius conſtitutionis
 aduerſam partem etiam quoad iuramentum delatum,
 quippe quae, vbi totum aliquod collegium conuenitur,
 audiri

audiri prohibet actorem, qui certis quibusdam indiuiduis iuramentum deferre velit, nisi illa speciatim ex proprio facto conueniantur; indubitato indicio, quod in arbitrio sit iuraturi. Certe in *Ord. Proc. Duc. Altenb. P. I. C. IX. §. 8.* indistincte electio vniuersitatibus vindicata. Nec est quod obiciamus, vniuersitatem posse e gremio suo eligere homines leues, credulos, et ad peierandum pronos, vel obiecti litis plane ignaros, hocque pacto sibi victoriam promittere. Nam, si pessima quaeque praesumeremus, idem periculum metuendum foret vniuersitati, si aliorum arbitrio res committeretur, quippe qui, per collusionem, vel alio illicito modo, sibi paucorum, quos nominarent, conciliare animos; vel ad superstitionem vsque religiosos, qui nequidem de veritate et existencia facti conuicti, iurarent, deligere, sicque ob solam obsequii gloriam vniuersitati relictam, per fraudes et machinationes iniquum lucrum extorquere possent. Extat vero omnino disparitatis ratio inter iuramentum delatum, et alias eiusdem species. Siquidem deferendo, quasi transactio cum tota vniuersitate inita censeatur, vt omnes quasi ad eius praestationem obligati censeantur, qui illam constituunt, adeoque eo minus habeant, de quo conquerantur, si nonnullos saltem, in quos fiduciam collocauit, euocet deferens. Aliter longe se res habet in iuramento relato vel calumniae: Dum enim vniuersitas detulit iusiurandum, procul dubio prius sollicitè inquisiuit in veritatem facti controuersi, an calumniam declinare, vel in euentum relationis principale iuramentum praestare velit, alter vero qui iurare recusat, referendo, arbitrio deferentis se submisisse censendus est. Interim non plane negligendae sunt, causam factumue concomitantes circumstantiae, audiendusque is, aduersus quem e gremio suo producet vniuersitas delectos, exceptionibus suis

VI

contra personas, quas, si iustas in promptu habeat, cur alios maiore fide dignos, exactiore noticia rerum imbutos, aut aliis de causis praefereandos; adhiberi malit, petito eius annuendum B. RIVIN. *ad Ord. Proc. Tit. XIX. En. 132.* MENCKEN *Tractat. Synopt. ad Ord. Pr. Tit. XXII. §. XXIIIX. num. II.* denique etiam iudex vel collegium prudentum interponit officium ac arbitrium NOB. DE BERGER *supp. ad Ord. Pr. Tit. XIX. obs. 27.* In vniuersum, illos, qui iuramentum de veritate praestare queunt, reliquis de credulitate saltem iuraturis, perpetuo anteponendos, adeoque vniuersitatis partes in eligendis membris perpetuo potiores esse existimamus conf. DN. LEYSER *Med. ad π. spec. CXLIII. med. 4.* Dispositionis *Ordinat. Rec.* tanquam sanctionis specialis verbis stricte inhaerent *Dn. Scabini Lips.* et non nisi in delato aduersario potestatem denominandi largiuntur; ita Mense Ian. 1736 ad Praef. M. in causa der Gem. zu G. c. S. S. pronunciarunt. Eandem sententiam adoptauit *Ordo noster* Mens. Iul. hui. ann. ad Regim. M. in caus. G. zu Z. c. G. G. v. W. et Conf. his verbis vero sententia concepta erat: daß die von der klagenden Gemeinde Vol. III. fol. 30. aus ihren Mitteln nahmhafft gemachte Personen, des von Befl. und Mitbefl. beschreihen Einwendens ohngeachtet zu Ablegung des referirten Haupt-Eydes nebst dem vor Gesefrde billich zu admittiren, subiunctis rationibus: dieweil das ius denominandi so in der Erl. und Verb. Proc. Ordn. ad Tit. XIX. §. 5. dem Gegentheile in Erwählung dererjenigen Personen so aus der Gemeine schwören sollen zugeeignet, nur von dem Falle, wenn von dem Gegner gangen Gemeinen der Eyd deferiret, nicht aber de iuramento relato et calumniae disponiret, daher es in Ansehung derer übrigen Fälle, bey Verordnung derer Rechte, welche der Gemeinde die Benennung derer Glieder zu Ablegung

gung dergleichen Eydes regulariter und wenn sich nicht
 befondre Bedencklichkeiten und Umstände hervorchun ge-
 statten, verbleibet, gestalten auch wenn eine Gemeine
 dem Gegenpart das Gewissen rühret, und der relation
 des iuraments gewärtig seyn muß, derselben die Perso-
 nen, denen von denen ins Gewissen gestellten factis die
 beste Wissenschaft beywohnet, besser als dem andern
 Theile bekannt seyn müssen, dergleichen Bewandniß es
 auch mit dem Eyde vor Gefehrde hat. Nouissime eun-
 dem in modum iudicauit Mens. Dec. h. an. ad Commiss.
 D. in cauf. **G. S. v. C. c. J. H. u. Conf. Dni. Vitember-**
genses denominandi potestatem regulariter arbitrio vni-
 uersitatis aut collegii commiserunt ceu apparet ex
 Nob. de BERGER *ad ord. Proc. Tit. XIX. obs. 12. et L. B.*
de WERNHER. sel. obs. Vol. III. Part. IV. obs. CLI. num. 593.
 Fortasse collegia Saxonica suauiter hac in parte conspi-
 rabunt. Sed accipe nunc L. B. nomina iuuenum nobil-
 issimorum, iuris cultorum, qui meo sub praesidio in vni-
 uersitatem disputantium ad Pandectarum Librum XXXV.
 et sequentes, sponte nomina sua professi, coierunt, in
 nullius iuraturi verba magistri, sed veritatis indagandae
 et exercitii gratia, vice mutua opponendo ac responden-
 do aduersarios acturi, quos tamen non arbitrium aduer-
 sae partis, sed ordo quem hic tenent, ad has functiones de-
 signabit. Sunt illi:

DN. IOHANNES CHRISTIANVS GOE-
 ZE, Lips. Misn.

DN. IOHANNES FERDINANDVS FI-
 SCHER, Oberschmona-Thur.

DN. IOHANNES DAVID ROESLER, Zit-
 tau. Lusat.

DN.

VIII

DN. IOHANNES GOTTLIEB von SAND,
Lipsienf.

DN. IOHANNES FERDINANDVS SCHEV-
EREK, Annaemont. Misn.

DN. ANTONIVS AVGVSTVS BRENIG,
Dresd.

DN. IOHANNES CONSTANTINVS ZIE-
GRA, Dresdensf.

DN. GODOFREDVS TELLER, Wurzenf.

DN. CHRISTIANVS GOTTLIEB GOTT-
SCHALD, Neidhardthal. Schneeberg.

DN. IOHANNES CHRISTIANVS BRAV-
NE, Dresd.

DN. CHRISTIANVS GVILIELMVS THY-
MEVS, Beuchlinga-Thur.

DN. CHRISTIANVS GOTTLIEB FOER-
STER, Gefella-Varisc.

DN. CHRISTIANVS CAROLVS KREBS,
Leisnicenf.

DN. ERNESTVS CHRISTIANVS GODO-
FREDVS WERNER, Strolberg.

Quorum conflictus, vt Generosiff. et Nobiliff. commi-
litones, maxime iurisprudentiae operam nauantes, fre-
quentes concelebrent, eosdem humanissime inuitat Prae-
fes. P. P. Dom. XXVI. p. Trinit. MDCCXXXIX.

L I P S I A E
EX OFFICINA LANGENHEMIANA.

ULB Halle
003 898 946

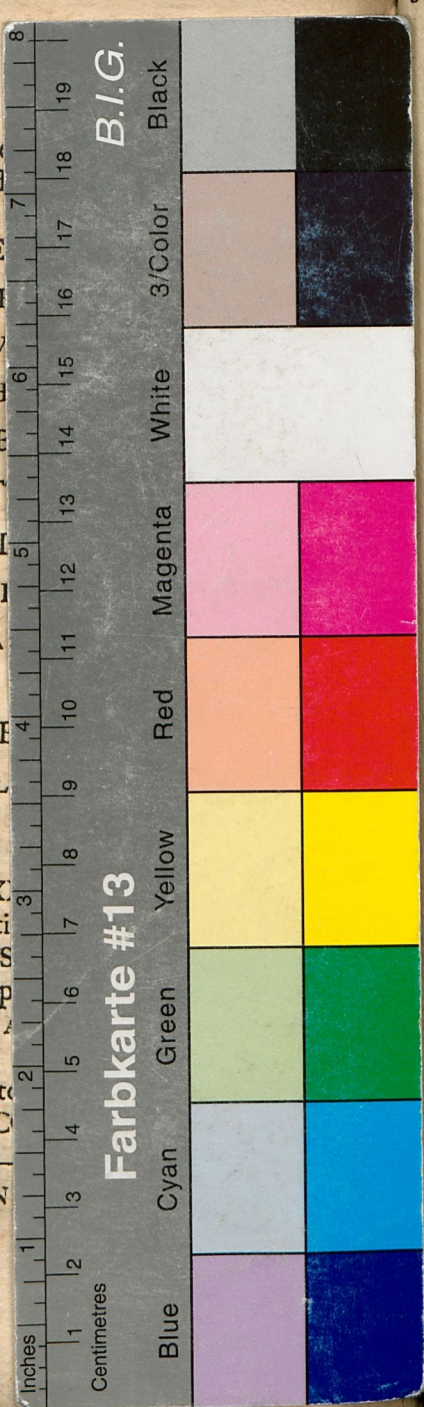
3

56:

1739, 29.

LECTORI BENEVOLO

S. P. D.

D. IOHANNES FLORENS
RIVINVS
COD. P. P.

